

مقایسه استحکام خمشی دو روش لحیم‌کاری معمولی و Cast to فلزات بیس

دکتر مریم رضایی دستجردی*#، دکتر جلیل قبرزاده**، دکتر محمد رضا صابونی**، دکتر کامران امیریان**، دکتر حبیب ا... اسماعیلی***

* استادیار گروه پروتزهای دندانی دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی باطن

** دانشیار گروه پروتزهای دندانی دانشکده دندانپزشکی و مرکز تحقیقات دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد

*** دانشیار آمار زیستی دانشکده پزشکی و مرکز تحقیقات نوزادان دانشگاه علوم پزشکی مشهد

تاریخ ارائه مقاله: ۸۸/۲/۲۸ - تاریخ پذیرش: ۸۸/۷/۱۳

Comparison of Flexural Strength of Conventional Braze & Cast to Techniques in Fixed Partial Dentures Using Base Metal Alloys

Maryam Rezaei Dastjerdi*#, Jalil Ghanbarzadeh**, MohammadReza Sabuni**, Kamran Amirian*, Habibollah Esmaili***

* Asistant Professor, Dept of Prosthodontics, Dental School, Babol University of Medical Sciences, Babol, Iran.

** Associate Professor, Dept of Prosthodontics, School of Dentistry and Dental Research Center of Mashhad University of Medical Sciences, Mashhad, Iran.

*** Associate Professor, Dept of Biostatistics, School of Medicine and Neonatal Research Center of Mashhad University of Medical Sciences, Mashhad, Iran.

Received: 18 May 2009; Accepted: 5 October 2009

Introduction: Researches about conventional soldering of base metal alloys have shown that they are unpredictable and too technique sensitive. The objective of this study was the introduction of cast to technique (casting for second time) and comparison of its flexural strength with conventional soldering.

Materials & Methods: In this experimental in vitro study, 30 cylindrical metal patterns with 60mm length and 3mm diameter from base metal alloy "super cast" were prepared. Each was divided into two identical 30mm components by Cr-Co disc and subgrouped into two equal groups (N=30). In the first group, samples were placed on a plaster index with an interplaster distance of 0.3mm. Then this distance was filled with duralay acryl, and soldering process was accomplished on these 15 samples. In the second group, after creating an appropriate undercut at the end of each sample, specimens were attached with Duralay, a 10 gauge sprue with 12mm length was attached in the center of all samples and again the samples were burnout and cast with super cast alloy again. 3 point flexure test with zwick instron testing machine was accomplished and data were analyzed with F & T tests.

Results: The flexure strength comparison of conventional soldering and cast to technique showed that there was no statistical difference between them. According to coefficient of variation, dispersive investigation of flexure strength for both groups was accomplished and showed that in soldering group, it was 1.5 times greater than cast to group.

Conclusion: This study showed that flexural strength of cast to technique was comparable with conventional soldering. However, the results of cast to technique were more predictable than those of conventional soldering.

Key words: Flexural strength, base metal, soldering, cast to.

Corresponding Author: Dr.rezaeei@yahoo.com

J Mash Dent Sch 2009; 33(3): 223-30.

چکیده

مقدمه: تحقیقات در زمینه لحیم‌کاری معمولی آلیاژهای بیس نشان می‌دهد که لحیم‌کاری این نوع آلیاژها غیرقابل پیش‌بینی است و از حساسیت تکنیکی بسیار بالایی برخوردار است. هدف از این مطالعه بررسی روش Cast to (کستینگ برای بار دوم) و مقایسه استحکام خمشی آن با روش لحیم‌کاری معمولی بود.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه آزمایشگاهی تجربی، تعداد ۳۰ نمونه الگوی فلزی استوانه‌ای به طول ۶۰ میلیمتر و قطر ۳ میلیمتر از آلیاژ بیس Super cast تهیه شد. هر نمونه توسط دیسک کروم-کبالت به دو قطعه مساوی ۳۰ میلیمتری تقسیم شد. سپس نمونه‌ها به دو گروه ۳۰ تایی تقسیم شدند. در گروه اول، نمونه‌ها بر روی ایندکس گچی با فاصله $\frac{1}{3}$ میلیمتر (به اندازه ضخامت یک کارت ویزیت) قرار گرفتند. سپس این فاصله با آکریل دورالی پر شد و عمل لحیم‌کاری روی این ۱۵ نمونه انجام گردید. در گروه دوم، بعد از ایجاد آندرکات مناسب در انتهای هر

قطعه، نمونه‌ها توسط آکریل دورالی به هم وصل شدند. به مرکز هر نمونه، اسپروبی با گیج ۱۰ و طول ۱۲ میلیمتر وصل شد و نمونه‌ها مجدداً تحت عمل سیلندر گذاری و ریخته گردید. تست خمثی سه نقطه‌ای توسط دستگاه اینسترون Zwick گرفت و داده‌ها توسط آزمون کای دو و آنالیز شدند.

یافته‌ها: مقایسه استحکام خمثی دو روش لحیم کاری معمولی و روش Cast to Cast نشان داد که استحکام خمثی روش Cast to اختلاف آماری معنی‌داری با روش لحیم کاری معمولی ندارد. بررسی پراکندگی مقادیر استحکام خمثی در هر دو گروه انجام شد و نشان داد که پراکندگی مقادیر تست استحکام خمثی در گروه لحیم کاری معمولی بر اساس ضریب تغییرات ۱/۵ برابر گروه Cast to Cast بود.

نتیجه گیری: در این مطالعه، بر اساس یافته‌ها مشخص شد که استحکام خمثی روش Cast to در آلیاژهای بیس قابل مقایسه با روش مرسوم لحیم کاری می‌باشد و نتایج حاصل از روش Cast to Cast نسبت به روش مرسوم لحیم کاری قابل پیش‌بینی تر است.

واژه‌های کلیدی: استحکام خمثی، فلز بیس، لحیم کاری، Cast to .

مجله دانشکده دندانپزشکی مشهد / سال ۱۳۸۸ دوره ۳۰ / شماره ۳ : ۲۲۳-۳۰

با وجود مزایای زیاد آلیاژهای بیس یکی از مشکلات

طرح هنگام استفاده از این آلیاژها، حساسیت بالای تکنیکی آنهاست. تنوع بسیار وسیعی در کیفیت و استحکام اتصالات لحیمی آلیاژهای بیس وجود دارد. دو عامل عمده نقایص ایجاد شده در لحیم آلیاژهای بیس، اعمال گرمای بیش از حد به فلز اصلی و استفاده بیش از حد فلاکس به منظور جریان کافی در لحیم می‌باشد. عدم توانایی فلاکس فلوراید در حل کردن اکسید بریلیوم در آلیاژهای بیس حاوی بریلیوم، یکی از دلایل ضعیف بودن استحکام آنهاست. کاملاً ثابت شده است که توانایی فلاکس در حل کردن اکسیدها، به ترتیب از نیکل به کروم و بریلیوم کاهش می‌باید. نیاز به مقادیر بیشتری از فلاکس برای حل کردن اکسید بریلیوم، خود باعث افزایش نقایص در محل لحیم می‌شود. زیرا به دلیل زیاد بودن فلاکس حذف آن بصورت ناکافی انجام می‌گیرد.^(۵)

نقایصی همچون ترک‌های کوچک، تخلخل، حباب‌های بزرگ و کوچک و تجمع فلاکس ممکن است به عنوان نقطه تمرکز تنش عمل کرده و باعث ایجاد شکست حتی در نیروهای کم می‌شود. در مطالعه Staffanou نشان داده شد که ۲۰٪ از اتصالات لحیمی بعد از پخت پرسلن، در مورد آلیاژهای بیس، با استی دوباره لحیم می‌شد، زیرا آنها به قدری ضعیف بودند که با فشار انگشت شکسته

مقدمه

لحیم کاری یکی از مراحل اجتناب ناپذیر در پروتزهای ثابت است. امروزه با توجه به اینکه قیمت آلیاژهای نابل بسیار زیاد است، استفاده از آلیاژهای بیس رو به افزایش می‌باشد. تاکنون، در مورد میزان موقوفیت رستوریشن‌های فلز-سرامیک ساخته شده از آلیاژهای بیس نتایج مختلفی ذکر شده است.

از مزایای واضح لحیم کاری، تطابق بهتر مارژین در پروتزهای پارسیل ثابت (FPD) لحیم شده می‌باشد.^(۱) Rosentiel و Gegauff نشان دادند که بهترین تطابق مارژین توسط روش لحیم در مقایسه با روش کستینگ یک مرحله‌ای بدست می‌آید.^(۲) Celland و همکاران در مطالعه خود بر روی اسکلت فلزی (Frame work) واحدی ایمپلنت نشان دادند که میزان استرس منتقل شده به پایه‌ها وقتی اسکلت فلزی (Frame work) دو قسمت شده و لحیم می‌شود، کاسته می‌شود. این امر نشان دهنده نیاز به لحیم کردن برای اطمینان از تطابق غیرفعال (Passive fit) است.^(۳) Carr و Brantely نتیجه گرفتند که کستینگ‌های یک تکه ای سوپراستراکچر ایمپلنت‌ها، رضایت‌بخش نیستند. استفاده از لحیم یا لحیم لیزری سوپراستراکچر، باعث کاهش تنش‌های واردہ به استخوان می‌شود.^(۴)

1. Fixed partial denture

لیزری ۳۰ بار متکی بر دو ایمپلنت ساخته شد (هر روش $n=10$). جنس بارهای ساخته شده از طلای نوع IV بود. تطابق پاسیو بارهای ساخته شده توسط روش لیزری از همه بهتر بود. اختلاف قابل توجهی بین روش Cast to و روش لیزری وجود نداشت. ولی روش لحیم کاری معمولی بدترین نتایج را در پی داشت.^(۱۰)

تاکنون در مقالات، به بررسی استحکام خمسی الگوهای ساخته شده از آلیاژ بیس توسط روش Cast to، پرداخته نشده است. هدف اصلی از این تحقیق پاسخگویی Cast to به این سوال بود که، آیا استحکام خمسی روش لحیم کاری در آلیاژهای بیس در حد و اندازه روش معمولی لحیم کاری می‌باشد و آیا از این روش می‌توان به عنوان جایگزینی مناسب برای روش لحیم کاری معمولی (با توجه به معایب فراوان آن) استفاده کرد یا خیر؟

مواد و روش‌ها

جهت انجام این مطالعه آزمایشگاهی تجربی، از لوله‌های استوانه‌ای پلاستیکی، جهت تهیه ۳۰ نمونه به طول ۶۰ میلیمتر و قطر ۳ میلیمتر استفاده شد. اندازه گیری دقیق نمونه‌ها توسط یک کولیس دیجیتال انجام گرفت. این نمونه‌ها، پس از اسپروگذاری با استفاده از گچ فسفات باندد (BeGo, Germany) Begovest سیلندر گذاری شدند. پس از عملیات Burn out، طبق دستور کارخانه سازنده، عمل ریختگی توسط آلیاژ بیس سوپرکست (Super cast, Switzerland) سانتریفوژ (Kerr) Germany انجام گردید. پس از اینکه سیلندرها در درجه حرارت اتفاق سرد شدند، نمونه‌ها از سیلندر خارج شدند و با سندبلاست آلومینی ۵۰ میکرونی اضافات برداشته شد. مجدداً ابعاد نمونه‌های تهیه شده، توسط کولیس اندازه گیری شد. نمونه‌هایی که ابعاد آنها تغییر یافته بود و بطور کلی نمونه‌های ناقص از رده خارج و طبق روش فوق بجا آنها نمونه جدید ساخته شد.

می‌شدند.^(۶)

در مطالعه Townsend با وجود کترل شرایطی همچون وجود فاصله کافی و مناسب بین قطعات، بیش از ۱/۳ اتصالات لحیمی آلیاژهای بیس مستعد شکستن بودند.^(۷) در مطالعه Anusavice تنوع زیادی در کیفیت محل لحیم با آلیاژهای بیس، بدون توجه به فاصله بین دو قطعه نشان داده شد که علت این شکست‌ها، بیشتر به خاطر حباب‌های ناشی از احتباس گاز یا انقباض موضعی بود. در کل لحیم کاری آلیاژهای بیس غیرقابل پیش‌بینی است.^(۵)

خواص مکانیکال، شیمیایی و فیزیکی اسکلت فلزی (Frame work) بطور اجتناب ناپذیری در روش لحیم کاری دستخوش تغییر می‌گردد. تغییر در ترکیب شیمیایی محل لحیم، باند پرسلن را تحت تاثیر قرار می‌دهد. مطالعه Calindo نشان داد که کاربرد لحیم در اسکلت فلزی FPD یا روکش می‌تواند استحکام شکست باند بین فلز و چینی را بکاهد و طول عمر یک FPD یا روکش را کم کند.^(۸) به دلیل مشکلات لحیم کاری آلیاژهای بیس، روش‌های جایگزین متنوعی توصیه شده است. یکی از این روش‌ها، کستینگ برای بار دوم یا روش Cast to است که اولین بار توسط Weiss و Munyon در سال ۱۹۸۰ ارائه شد. اجزایی که با این روش به هم متصل می‌شوند توسط گیر مکانیکی در کنار هم نگهداشته می‌شوند. اشکال گیردار (Undercut) در دو سمت قطعاتی که به هم اتصال خواهند یافت ایجاد می‌شود.^(۹)

از این روش استفاده متنوعی در مقالات شده است. از جمله آن، استفاده از کستینگ برای بار دوم در ساخت سوپراستراکچرهای چند واحدی متکی بر ایمپلنت و بار اوردنچر از جنس آلیاژهای High noble می‌باشد.^(۱۰، ۱۱) در مطالعه Romero، برای بررسی دقت سه روش لحیم کاری معمولی، کستینگ برای بار دوم و لحیم کاری

نمونه‌های جدید جایگزین گردید. در گروه Cast to Cast، قبل از قرار دادن نمونه‌ها بر روی سکوی گچی، آندرکات مناسبی در انتهای هر میله ایجاد شد (تصویر ۲).

تصویر ۲ : شکل آندرکات

سپس نمونه‌ها مانند نمونه‌های گروه اول مقابله هم بر روی سکو قرار گرفتند و با فاصله ۰/۳ میلی متر از یکدیگر با آکریل دورالی به یکدیگر متصل شدند. اسپروپی با قطر ۱۰ گیج و طول ۱۲ میلی متر به مرکز میله‌ها در محل اتصال قطعات توسط آکریل دورالی، بصورت عمودی وصل شد (تصویر ۳).

تصویر ۳ : اسپروگذاری

نمونه‌های این گروه مجدداً توسط گچ فسفات باندد BeGo Vest سیلندرگذاری شدند.

پس از عمل Burn out، برای ریختن از همان فلز Super Cast اولیه استفاده شد. پس از سرد شدن سیلندرها در دمای اتاق، نمونه‌ها از سیلندر خارج شده و با استفاده

نمونه‌های تهیه شده بوسیله دیسک Cr-Co به ضخامت ۰/۳ میلی متر که بر روی دستگاه Nonstop نصب شده بود به دو قسمت مساوی تقسیم شدند. بدین ترتیب برای هر گروه مورد مطالعه تعداد ۳۰ قطعه ۳۰ میلیمتری تهیه شد. به منظور اتصال نمونه‌ها به یکدیگر (در هر دو گروه) و ثابت کردن نمونه‌ها در فاصله مناسب از یکدیگر، یک ایندکس گچی بصورت یک سکو آماده شد. طوریکه نمونه‌ها در راستای مستقیم قرار بگیرند. برای تنظیم نمونه‌ها در فاصله مناسب از یکدیگر، صفحه ای به ضخامت ۰/۳ میلیمتر در حد واسطه دو میله قرار گرفت و انتهای میله‌ها توسط موم چسب داغ به گچ زیرین متصل شد (تصویر ۱).

تصویر ۱ : ایندکس گچی و نمونه ها

در گروه لحیم کاری پس از برداشتن صفحه فاصله انداز بین دو میله، به جای آن آکریل دورالی (Rilance, USA) با قوام مناسب قرار داده شد. پس از سخت شدن آکریل، دو قطعه فلزی متصل شده به هم، از روی گچ برداشته شد. نمونه‌ها در گچ فسفات باندد BeGo Vest قرار گرفتند. از سورج تک سوراخ گاز اکسیژن، به منظور لحیم کاری استفاده شد. پس از انجام لحیم کاری در این گروه، نمونه‌ها از گچ خارج شده و با سندبلاست آلومینای ۵۰ میکرونی کاملاً تمیز شدند. محل لحیم با استفاده از ذره بین دقیقاً بررسی شد. مواردی که دارای حباب بودند از رده خارج و طبق روش فوق،

داده‌های هر دو گروه نرمال بود. در ادامه میانگین و انحراف معیار استحکام شکست خمی هر کدام از گروه‌ها بررسی شد (جدول ۱).

میانگین استحکام شکست در نمونه‌های مربوط به گروه لحیم کاری از نظر مقدار بیشتر از گروه Cast to بود. آزمون *t*-student نشان داد که میانگین دو روش لحیم کاری معمولی و روش Cast to از نظر استحکام خمی، تفاوت آماری معنی داری نداشت ($P=0/146$) و ($t=1/49$).

توزیع فراوانی سطوح استحکام خمی در هر دو گروه مورد بررسی قرار گرفت که نتایج آن در جدول ۲ آمده است، آزمون کای دو نتایج معنی داری را نشان نداد ($P=0/058$).

همچنین دو گروه از نظر ضریب تغییرات مورد مقایسه قرار گرفتند که نتایج آن در جدول ۳ آمده است. بر اساس جدول فوق، پراکندگی مقادیر استحکام خمی در گروه Soldering تقریباً ۱/۵ برابر گروه Cast to بود.

از سندبلاست و مولت سنگی تمیز شدند.

سطح مقطع محل اتصالات قطعات در هر دو گروه برای کلیه نمونه‌ها یکسان بود. بعد از آماده شدن نمونه‌ها، تست خمی سه نقطه‌ای توسط دستگاه (Zwick, Germany) دانشگاه فردوسی مشهد انجام گرفت. برای انجام آزمایش، از تست فشاری با سرعت ۱ میلی متر در دقیقه استفاده شد. نیرو مستقیماً به مرکز میله‌ها بصورت عمودی وارد شد تا زمانی که شکست در نمونه‌ها رخ دهد. اطلاعات آماری بدست آمده، توسط آزمون کای دو و t مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها

از تعداد ۳۰ نمونه، ۱۵ عدد به روش معمول لحیم کاری و ۱۵ عدد به روش Cast to ساخته شد و توسط دستگاه Zwick تحت آزمایش تست استحکام خمی قرار گرفت.

ابتدا، با استفاده از آزمون Kolmogrov Smirnov فرض نرمال بودن را برای ۲ گروه تحت مطالعه مورد بررسی قرار دادیم. نتیجه بررسی نشان داد که در سطح $\alpha=0/05$

جدول ۱ : میانگین و استحکام شکست در گروه‌های مورد مطالعه بر حسب نیوتون

گروه‌های مورد مطالعه	تعداد نمونه	میانگین استحکام خمی	انحراف معیار	حداقل	حداکثر
Soldering	۱۵	۲۳۴/۱	۸۱/۶	۵۴/۹۷	۳۳۴/۳۳
Cast to	۱۵	۱۹۷/۸	۴۶/۵	۱۳۸/۲۳	۲۸۷/۱۲
$t=1/49$			$P=0/146$		

جدول ۲ : توزیع فراوانی استحکام خمی در گروه لحیم کاری معمولی و گروه Cast to

گروه			
درصد	تعداد	درصد	تعداد
≤ ۲۵۰N	۷	۴۶/۷	۱۲
> ۲۵۰N	۸	۵۳/۳	۳
مجموع	۱۵	۱۰۰	۱۵

N= Newton

$P=0/058$

Chi-square=۳/۵۸

جدول ۳: ضریب تغییرات در دو گروه مورد مطالعه

گروه	ضریب تغییرات
Soldering	۳۴/۸
Cast to	۲۳/۵

ارزیابی استحکام پیوند استفاده شده است. با وجودی که اطلاعات استحکام کششی، به منظور ارزیابی کفايت روش‌های لحیم کاری مفید است، ولی تنش خمثی نوع اولیه و اصلی تنش است که توسط پروتز تحمل می‌شود. علاوه بر این، هیچ گونه اطمینانی وجود ندارد که نقطه اوج تنش کششی که در خلال بارگذاری رخ می‌دهد، در درون محل اتصال ایجاد شود. تست استحکام خمثی، خیلی بهتر استرس‌های مرکب را در پروتز پارسیل ثابت نشان می‌دهد.^(۱۵)

در مطالعه ما نیز، نتایج لحیم کاری معمولی، غیرقابل پیش‌بینی است. در نمونه‌های لحیم شده، علیرغم یکسان بودن شرایط مورد مطالعه (مقدار فاصله، نوع لحیم، دمای کوره، تکنسین و تکنیک عمل کننده و ...) اعداد استخراج شده از آزمایش تست خمثی، تغییراتی را از خود نشان می‌داد ($SD=81/6$).

یک نمونه لحیم شده در مطالعه ما، می‌تواند استحکام خمثی در حد ۵۶/۹۷ نیوتن داشته باشد و یا اینکه استحکام خمثی آن به بزرگی ۳۳۴/۳۳ نیوتن باشد. در مطالعه Wiskott نیز اعدادی مشابه مطالعه ما بدست آمد. حداقل و حداکثر استحکام خمثی در مطالعه وی بین ۷۵ تا ۳۰۰ نیوتن گزارش شد.^(۱۶) بنابراین با وجود بالا بودن مقادیر استحکام خمثی در لحیم کاری معمولی در مقایسه با روش Cast to، این روش هنوز هم نیازمند بهبود در تکنیک و خصوصاً دستگاه‌های حرارتی و کنترل اکسیداسیون و ترکیبات لحیم می‌باشد تا لحیم کاری

بحث

لحیم کاری یکی از مراحل اجتناب ناپذیر در پروتزهای ثابت است. با وجود استفاده گسترده از آلیاژهای بیس در دندانپزشکی، حساسیت تکنیکی لحیم کاری، به دلیل وجود متغیرهای مختلف، بسیار بالاست. از جمله علل این حساسیت تکنیکی می‌توان به عدم توانایی فلاکس در انحلال اکسیدهای فلزی، روش‌های نامناسب فلاکس زدن، گرمادهی بیش از حد یا کمتر از حد محل اتصال، فاصله غیرایده آل و یا ترکیبی از این متغیرها اشاره کرد.^(۵)

فاکتورهای بی شماری کیفیت و استحکام محل لحیم را تحت تاثیر قرار می‌دهند و منجر به شکست آن می‌شوند. محل لحیم مقاومت بسیار کمی به خوردگی داشته که نه تنها نتایج زیبایی ضعیفی دارد، بلکه خوردگی لحیم، خصوصیات فیزیکی محل لحیم را متأثر ساخته و باعث تحریک بیولوژیک محیط دهان شامل واکنش‌های آرژیک، لیکن پلان و ... می‌شود.^(۱۷) لحیم، پتانسیل بد رنگ کردن چینی را دارد و علاوه بر آن استحکام شکست باند بین لحیم و چینی کمتر از فلز اصلی و چینی است.^(۱۸) مطالعات بسیاری بر روی لحیم کاری آلیاژهای بیس صورت گرفته است و اکثریت آنها به غیرقابل پیش‌بینی بودن لحیم آلیاژهای بیس اشاره می‌کنند. در شرایط کنترل شده از نظر مقدار فاصله و شرایط Investing و لحیم کاری، باز هم نتایج غیرقابل پیش‌بینی و گاهی بی ثبات است.^(۱۹)

در بیشتر این مطالعات، از استحکام کششی به منظور

نشان می‌دهد که نتایج روش Cast قابل پیش‌بینی تر است.

به نظر می‌رسد، با توجه به قابل قبول بودن مقادیر استحکام خمثی در گروه Cast و همچنین قابل پیش‌بینی تر بودن تکنیک آن (حساسیت تکنیکی کمتر این روش نسبت به روش لحیم‌کاری معمولی) این روش می‌تواند قابل تعمیم به شرایط کلینیکی باشد. این روش بخصوص می‌تواند در ساخت بار اوردنچر ایمپلنت و فریم ورک‌های حجمی متکی بر ایمپلنت بکار رود.

پیشنهاد می‌شود در تحقیقات بعدی این روش در شرایط کلینیکی هم تست شود تا با توجه به مزایای واضح آن، جایگزین مناسبی برای روش لحیم‌کاری معمولی باشد.

نتیجه گیری

- در این مطالعه اختلاف آماری معنی داری بین استحکام خمثی روش لحیم‌کاری معمولی و روش Cast وجود نداشت ($P > 0.05$).

- نتایج حاصل از روش Cast نسبت به روش مرسوم لحیم‌کاری قابل پیش‌بینی تر است.

تشکر و قدردانی

بدین وسیله از زحمات جناب آقای طوسی (لابراتوار) و جناب آقای مهندس ولی زاده (انجام تست خمث) تقدیر و تشکر می‌شود.

آلیاژهای بیس، از ثبات قابل قبول تری برخوردار باشد. تاکنون در مقالات و کتب، تحقیقی بر روی استحکام خمثی روش Cast در آلیاژهای بیس گزارش نشده است. هر چند از این روش استفاده متنوعی در مطالعات شده است.^(۱۰، ۱۱) در تحقیق ما اختلاف آماری معنی داری بین استحکام خمثی نمونه‌های تهیه شده توسط روش Cast با روش لحیم‌کاری معمولی مشاهده نشد. میانگین مقادیر استحکام خمثی روش Cast to ۱۹۷/۸ نیوتون بود که در حد بسیار قابل قبول کلینیکی است. از نظر مقداری هر چند کمتر از گروه لحیم‌کاری است، ولی می‌تواند در برابر نیروهای اکلوزالی مقاومت قابل قبولی داشته باشد. حداقل نیروی اکلوزالی که به دندان‌های خلفی وارد می‌شود تقریباً ۲۵۰ نیوتون است.^(۱۷)

از مزایای واضح روش Cast to، یکنواخت بودن جنس فلز در کل ساختار نمونه ساخته شده است. باند چینی به محل اتصال دو قطعه مشابه با فلز اصلی خواهد بود. نیازی به استفاده از فلاکس (که پتانسیل بدرنگ کردن چینی را دارد) نیست. نیازی به استفاده از تورچ هم نخواهد بود. زیرا کنترل دقیق حرارت یکنواخت با تورچ امکان پذیر نیست و امکان دیستورشن فریم ورک، بخصوص فریم ورک‌های حجمی وجود دارد.

داده‌های تست استحکام خمثی در گروه Cast to با توجه به جدول ۳، پراکندگی یکنواخت تری داشت. این

منابع

- Rosenstiel SF, Land MF, Fujimoto J. Contemporary Fixed Prosthodontics. 4th ed. China: Mosby CO; 2006. P. 843-67.
- Gegauff AG, Rosenstiel SF. The seating of one-piece fixed partial dentures. J Prosthet Dent 1989; 62(3): 292-7.
- Celland NL, Carr AB, Gilat A. Comparison of strains transferred to a bone stimulant as-cast & post soldered implant frameworks for a five-implant-supported fixed prosthesis. J Prosthodont 1996; 5(3): 193-200.
- Carr AB, Brantley WA. Characterization of noble metal implant cylinders: As received cylinders and cast interfaces with noble metal alloys. J Prosthet Dent 1996; 75(1): 77-85.
- Anusavice KJ, Okabe T, Galloway SE, Hoyt DJ, Morse PK. Flexure test evaluation of presoldered base metal alloys. J Prosthet Dent 1985; 54(4): 507-17.

6. Staffanou RS, Radke RA, Jendresen MD. Strength properties of soldered joints from various ceramic-metal combinations. *J Prosthet Dent* 1980; 43(1): 31-9.
7. Townsend LW, Vermilyea SG, Griswold WH. Soldering non-noble alloys. *J Prosthet Dent* 1983; 50(1): 51-3.
8. Galindo DF, Ercoli C, Graser GN, Tallents RH, Moss ME. Effect of soldering on metal-porcelain bond strength in repaired porcelain-fused-to-metal castings. *J Prosthet Dent* 2001; 85(1): 88-94.
9. Anusavice KJ. Phillip's science of Dental Materials. 11th ed. Philadelphia: W.B. Saunders CO; 2003. P. 608-18.
10. Romero GG, Engelmeier R, Powers JM, Canterbury AA. Accuracy of three corrective techniques for implant bar fabrication. *J Prosthet Dent* 2000; 84(6): 602-7.
11. Luk HW, Pow EH, Mcmillan AS, Hui CF. A double casting technique to minimize distortion when constructing fixed partial dentures on implants. *J Prosthet Dent* 2004; 91(1): 93-6.
12. Zupancic R, Legat A, Funduk N. Tensile strength and corrosion resistance of brazed and laser-welded cobalt-chromium alloy joints. *J Prosthet Dent* 2006; 96(4): 273-82.
13. Nikellis I, Levi A, Zinelis S. Effect of soldering on the metal-ceramic bond strength of a Ni-Cr base alloys. *J Prosthet Dent* 2005; 94(5): 435-9.
14. Butson TJ, Nicholls JI, Ma T, Harper RJ. Fatigue life of preceramic soldered and post ceramic soldered joints. *Int J Prosthodont* 1993; 6(5): 468-74.
15. Chaves M, Vermilyea SG, Papazoglou E, Brantley WA. Effects of three soldering techniques on the strength of high-palladium alloy solder joints. *J Prosthet Dent* 1998; 79(6): 677-84.
16. Wiskott HW, Nicholls JI, Belser UC. Fatigue resistance of soldered joints: A methodological study. *Dent Mater* 1994; 10(3): 215-20.
17. Waddell JN, Payne AG, Swain MV. Physical and metallurgical considerations of failures of soldered bars in bar attachment systems for implant over dentures: A review of the literature. *J Prosthet Dent* 2006; 96(4): 283-8.